

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите - Бургас

УТВЪРДИЛ:

04-11-2023

ДЕСИСЛАВА АНГЕЛОВА

за Директор на РИОСВ – Бургас

Заповед № РД-89/16.06.2023 г.

ДОКЛАД

от комплексна проверка по прилагане на екологичното законодателство

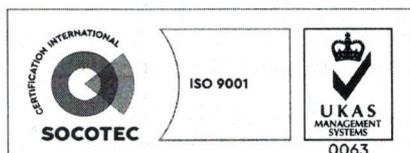
На основание Заповед № РД-144/17.10.2023 г. на Директора на РИОСВ – Бургас, във връзка с изпълнение на утвърден от МОСВ План за контролната дейност на инспекцията през 2023 г., на **18.10.2023 г.** е извършена комплексна проверка на обект: **„Винекс Славянци“ АД – цех за първично винопроизводство, бутилиране на вина и изваряване на дестилат, гр. Сунгурларе**, за изпълнение изискванията на екологичното законодателство.

Проверени компоненти и фактори:

- атмосферен въздух;
- води;
- опасни химични вещества;
- отпадъци;
- шум

Цел на проверката:

1. Изпълнение изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух и подзаконовите нормативни актове;
2. Изпълнение на изискванията на Закона за водите и подзаконовите нормативни актове;
3. Изпълнение изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, прилагането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) и Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси;
4. Изпълнение изискванията на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове;
5. Изпълнение изискванията на Закона за защита от шума в околната среда и подзаконовите нормативни актове.

гр. Бургас, к-с Лазур, ул. „Перушица“ 67, ет.3, п.к.388

Тел: +359 56 813205, Факс:+359 56 813 200

e-mail: riosvbs@unacs.bg

www.riosvbs.com

Проверени инсталации и дейности:

- производствени цехове;
- парокотелна инсталация;
- хладилни и климатични инсталации;
- централен склад за дезинфекционни и почистващи препарати;
- ПСОВ на цех Сунгурларе с реагентно стопанство;
- площадки за предварително съхраняване на генерирани отпадъци от производствената дейност и площадки за предварително третиране преди оползотворяване;

Констатации от проверката:

На площадката в цех Сунгурларе се извършва първично винопроизводство, бутилиране на вина и изваряване на дестилат.

В момента на проверката в цеха е приключила кампанията по приемане на гроздето, текат ферментационни процеси. Извършва се бутилиране на вино в бутилковия цех.

Атмосферен въздух

В цеха за първично винопроизводство, бутилиране на вина и изваряване на дестилат в гр. Сунгурларе се използват хладилни инсталации за съхранение на произведеното вино, работещи с флуорсъдържащи парникови газове (ФПГ), попадащи в обхвата на *Регламент (ЕС) № 517/2014 на Европейския Парламент и на съвета от 16 април 2014 година за флуорсъдържащите парникови газове и за отмяна на Регламент (ЕО) № 842/2006*:

- Хладилна инсталация до машинно отделение с водоохлаждащ агрегат CADALPE C10/140/D4 (за охлаждане на етиленгликол, захранващ водни ризи винификатори), с два кръга, зареден с ФПГ R404A, в количество всеки по 45 кг, съответстващи на 176,49 t CO₂ еквивалент;

- Хладилна инсталация до нова изба с водоохлаждащ агрегат CADALPE C10/100/D4, с два кръга, заредени с ФПГ R410 A в количество всеки по 19 кг, съответстващи на 39,67 t CO₂ еквивалент;

- Хладилна инсталация до малки съдове с водоохлаждащ агрегат CADALPE C10/120/D4, с два кръга, единия зареден с ФПГ R407 C в количество 30 кг, съответстващи на 53,22 t CO₂ еквивалент, втория е зареден с ФПГ R449 A в количество 30 кг, съответстващи на 41,91 t CO₂ еквивалент;

- Хладилна инсталация до стара изба с водоохлаждащ агрегат VLS-Copeland, с два кръга, зареден с R410 A в количество всеки по 9,5 кг, съответстващи на 19,84 t CO₂ еквивалент;

- Кристализатор с водоохлаждащ агрегат CADALPE Unicrystal, с два кръга, зареден с R404A в количество за всеки кръг по 5 кг, съответстващи на 2 по 19,61 tCO₂ еквивалент;

- Скрепер за вино VLS RCR 80000 с компресор Bitzer, с два кръга, зареден с ФПГ R452A в количество всеки по 43 кг, съответстващи на 92,02 t CO₂ еквивалент.

За климатизация на Нова изба се използват от 2021 г. четири броя камери, всяка с по два чилъра - общо 8 бр. чилъри DAIKIN, заредени с ФПГ R410 A, в количество всеки по 8,4 кг, съответстващи на 17,54 t CO₂ еквивалент.

За хладилните системи и чилърите се представят досиета, изготвени във формат, съгласно Приложение № 3 към чл. 29, ал. 1 на Наредба № 1/17.02.2017 г. за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове (Наредба № 1), с отразени в тях резултати от извършени проверки за наличие на течове в регламентираните срокове,

съгласно изискванията на чл. 4, параграф 3 от Регламент 517/2014 г. за флуорсъдържащите парникови газове.

Проверките са извършени от лице, притежаващо валиден документ за правоспособност № 1061/25.04.2020 г., издаден от Българската браншова камара – Машиностроене.

Поддръжката и сервизното обслужване на всички хладилни инсталации от цеха се осъществява от фирма „Фреш Колд“ ООД, гр. Пловдив, притежаваща документ за правоспособност № 055/ 06.07.2021 г.

За производство на пара, необходима в производствения процес и за отопление на производствените помещения се използват два броя парни котли, работещи с гориво природен газ – парен котел тип „ПКМ-4“, с номинална топлинна мощност 2,84 MW (основен) и парен котел тип „ПКМ-2,5“, с номинална топлинна мощност 1,75 MW, работещ при авария на основния и при по-малка производствена необходимост. В момента на проверката работи котел тип „ПКМ-4“.

През м. януари 2022 г. дружеството е извършило собствени периодични измервания на вредни вещества в отпадъчните газове, изпускани от всеки от котлите. Резултатите са представени в РИОСВ – Бургас и показват спазване на нормите за допустими емисии (НДЕ) на серен диоксид, азотни оксиди и въглероден оксид, определени в Приложение № 7 към чл. 21, ал. 1 от Наредба № 1 от 27.06.2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии.

Опасни химични вещества

Статутът на дружеството съгласно Регламент (ЕО)1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали – REACH е потребител по веригата на доставки. Използваните химични вещества на площадката са произведени от дружества в Европейския съюз и доставени от фирми в България.

В цех „Сунгурларе“ е обособен централен склад за почистващи и дезинфекционни препарати. Препаратите се съхраняват в оригинални опаковки на фирмите производители, върху метални стелажи. Складът е с бетонов под, без връзка с канализацията. На разположение в склада са декларации за съответствието, опис с датата на производство и срок на годност за всяко химично вещество, картотека на използваните почистващи и дезинфекционни препарати, както и информационни листи за безопасност (ИЛБ). Представените ИЛБ при проверката отговарят на изискванията на Приложение II към Регламент REACH, на чл.2 от Регламент 2015/830, на Регламент 2020/878, изменящи приложение II на REACH. В т.12 от ИЛБ е посочена степента на биоразградимост на повърхностно активното вещество влизащо в състава на препаратите.

В дружеството е въведена информационна система за разпространение на документите в дружеството, чрез която се осигурява достъп до всеки ИЛБ. В бюлетина към всеки цех са налични следните документи: ИЛБ на дезинфектантите и почистващите препарати, картони за наличности, инструкции за безопасност.

Втечените газове (кислород, аргон, серен диоксид, пропан-бутан за вътрешнозаводски транспорт) се съхраняват на метални стелажи. Максималното количество серен диоксид, което може да се съхранява на площадката на цеха е до 240 кг. Съхранението му се осъществява под навес към мястото на използване. В момента на проверката наличното количество серен диоксид е 118 кг. (два броя бутилки всяка от които по 58 кг.).Пропан-бутанът се съхранява в стандартни бутилки за бита на стелаж под навес към парова централа.

Операторът е актуализирал оценка за безопасно съхранение на опасни химични вещества в съответствие с чл.9 от Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси и Приложение №2 от Заповед №268/11.05.2018 г. на министъра на

околната среда и водите от 10.08.2023 г. Актуализацията е свързана с отпадна необходимост от употреба на някои почистващи препарати.

Извършен е оглед на реагентно стопанство към пречиствателна станция за производствени и битовофекални води в цех Сунгурларе. Реагентите, използвани за пречистване на водите се съхраняват в оригинални опаковки на филмите производители.

Спазени са общите изисквания за съхранение на опасни химични вещества и смеси съгласно чл.6 от Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси и информацията посочена в актуализирана оценка за безопасност.

Води

За експлоатация на обект „Цех Сунгурларе“, находящ се в имот УПИ VII, кв. 100, землище на гр. Сунгурларе, от Директора на БД ИБР - Пловдив е издадено Разрешително № 3372 0032 (стар № 300263)/06.02.2004 г. за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни води, продължено с Решение № РР-1551/ 24.07.2012 г., последно изменено с Решение № РР - 4363/09.09.2021 г., с краен срок на действие 05.12.2022 г.

Към датата на извършване на проверката „Винекс Славянци“ АД за обект: Пречиствателна станция за отпадъчни води на Цех „Сунгурларе“, находящ се в УПИ VII, кв.100, землище гр. Сунгурларе е в процедура за продължаване срока на действие на разрешителното за заустване. Представя се подадено заявление за продължение на разрешително за ползване на воден обект с вх. № РР-08-80/21.09.2022 г. и печат на БДИБР – Пловдив.

За пречистване на смесен поток (битово-фекални, производствени) отпадъчни и дъждовни води от обекта е изградена Пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ).

При проверката ПСОВ работи в нормален технологичен режим с механично и биологично пречистване на постъпващия смесен поток отпадъчни води. Отпадъчните води постъпват в черпателен резервоар с помпена станция и се насочват към съоръжение за механично пречистване (сито), след което постъпват в контактен резервоар за коригиране на рН. След определено време на престой в него отпадъчните води постъпват в първичен утаител (калоуловител), преминават към биостъпалото (работят два от четири броя биореактора). От там отпадъчните води се претласкват към вторичен утаител и се отвеждат към ревизионна шахта (РШ) на изход ПСОВ и се заустват в отводнителен канал, представляващ имот № 000256, общинска публична собственост, приток на река Мочурица.

ПСОВ е изпълнена подземно, всички съоръжения са вкопани в земята.

Савачното устройство на аварийно-преливната тръба в черпателния резервоар на ПСОВ, която е предвидена да се използва при: интензивни валежи от дъжд и при възникване на аварийни ситуации и извършване на профилактични дейности по съоръженията е пломбирано в затворено положение, непозволяващо изтичане и заустване на непречистени отпадъчни води във водния обект. Пломбата е с ненарушена цялост.

Предвидена е UV дезинфекция на пречистените отпадъчни води, преди заустване във водния обект – монтирана е UV лампа след вторичния утаител. Работи по предписание на Министерство на здравеопазването.

За образуваните при производствения процес охлаждащи топлинно замърсени води е реализиран оборотен цикъл (връщат се обратно в охладителната кула). Няма изтичане на охлаждащи топлинно замърсени отпадъчни води.

Пунктовете за мониторинг са обозначени, осигурен е безопасен достъп до тях;

Осигурено е пробовземане и изследване на отпадъчните води от акредитирана лаборатория. Резултатите от извършен собствен мониторинг за първо и второ шестмесечие на 2023 г. са представени в РИОСВ-Бургас в определения от Разрешителното за заустване срок.

На площадката се води „Дневник за техническа експлоатация на ПСОВ“ на Цех Сунгурларе с ежедневни записи на показания на измервателното устройство.

При проверката от експерт на РЛ Бургас – 03 към ИАОС – София е извършено контролно пробоотбиране на еднократна проба от пречистени отпадъчни води - в Пункт № 1 - РШ на изход ПСОВ, преди заустване във водния обект - Общински отводнителен канал, представляващ имот с № 000256, приток на река Мочурица.

Отпадъци

Директорът на РИОСВ – Бургас е издал на „Винекс Славянци“ АД следните регистрационни документи за дейности с отпадъци:

- № 02-РД-322-01 от 15.03.2017 г. за извършване на дейност по събиране и транспортиране на отпадъци;
- № 02-РД-323-01 от 18.08.2017 г. за извършване дейности по третиране на отпадъци.

Разрешените за транспортиране с автомобили на дружеството отпадъци са с код и наименование: 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки, 15 01 02 – пластмасови опаковки, 15 01 03 – опаковки от дървесни материали, 15 01 07 – стъклени опаковки, 15 02 03 – абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02, 02 07 04 – материали, негодни за консумация или преработване /чепки, джибри/, 02 07 05 – утайки от пречистване на отпадъчни води на мястото на образуването им, 19 12 02 – черни метали, 12 01 01 – стърготини, стружки и изрезки от черни метали. Изброените отпадъци са с произход от производствената дейност на дружеството.

В регистрационния документ за извършване на дейности по третиране на отпадъци издаден от Директора на РИОСВ – Бургас Площадка № 1 е с местонахождение: гр. Сунгурларе, област Бургас, община Сунгурларе, ул. „Георги Димитров“ № 33, планоснимачен № 537 по регулационния план на гр. Сунгурларе.

Разрешени за предварително третиране – балиране са отпадъци с код и наименование: 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки (ХКО) и 15 01 02 – пластмасови опаковки с произход собствен технологичен отпадък – опаковки от суровини и материали. Дейността по предварително третиране на отпадъците от опаковки се извършва в закрито помещение.

Формираните отпадъчни картонени тави и полиетиленово фолио се съхраняват и след натрупване на определени количества се балират на вертикална балираща преса с капацитет 50 бали/8 часа за ХКО и 70 бали/8 часа за пластмасовите опаковки. Готовите бали се съхраняват на определена и обозначена площадка – метални конструкции под навес, до предаването им за последващо третиране на лица, притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО за отпадъци със съответния код, съгласно Наредбата по чл. 3 от ЗУО за класификация на отпадъците.

Представят се сключени писмени договори за предаване на отпадъци.

Отчетността се води в Националната информационна система за отпадъци (НИСО). Годишният отчет за 2022 г. е достъпен в НИСО.

Генерираните отпадъци на площадката се съхраняват разделно. Местата и складовете за предварително съхраняване са обозначени с табелки за вида на отпадъците. За съхраняване на отпадъците с код 20 01 21* – луминесцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак и код 16 06 01* – оловни акумулаторни батерии се използва самостоятелно помещение с бетонирани под. Луминесцентните тръби и други отпадъци, съдържащи живак се поставят във фабричните си опаковки, в дървени сандъци. На мястото на съхранение е осигурена сярна прах, за обезвреждане в случай на счупване на осветителните тела. В момента на проверката няма налично количество отпадъци с код 20 01 21* и 16 06 01*. За съхраняване на отпадък с код 13 02 08* /други моторни и смазочни масла и масла за зъбни предавки/ са осигурени метални варели, поставени в обособено помещение с бетонирани под. Има осигурен абсорбент

(дървесни стърготини). Отпадък с код 08 03 17* – отпадъчен тонер за печатане, съдържащ опасни вещества (празни тонер касети от линията за бутилиране) се съхраняват в кашон в помещението за опасни отпадъци. За предварително съхраняване на отпадък с код 19 12 02 – черни метали се използват метални контейнери, поставени на открита бетонирана площадка. Отпадък с код 15 01 10* – опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества се съхранява в обособено помещение в лабораторията. В момента на проверката има налично количество отпадъци с код 08 03 17*, 20 01 21*, 19 12 02 и 15 01 10*.

Отпадък с код 15 01 07 – стъклени опаковки се съхранява в метален контейнер на открита площадка в цех Сунгурларе. След натрупване на определено количество стъклените опаковки се транспортират за съхраняване на открита площадка в цех Лозарево до предаването им на лице, притежаващо документ по чл. 35 от ЗУО.

Отпадък с код 15 02 03 – абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02 /шихти/ се събират в метални съдове и се извозват за обезвреждане чрез депониране на РДНО „Братово-запад“. Изготвен е доклад за основно охарактеризиране на отпадък с код 15 02 03 /шихти/ и е издадено становище от Директора на РИОСВ – Бургас с Изх. № УО-229(1)/15.03.2017 г. за отпадък с код 15 02 03 /шихти/, че може да се обезврежда чрез депониране на депа за неопасни отпадъци. От началото на 2021 г. до момента на проверката няма предаване на отпадък с код 15 02 03 /шихти/, не са констатира налично количество на площадката.

Отпадък с код 15 02 03 /винена утайка с кизелгур/ се съхранява в метални контейнери и се извозва за оползотворяване в лозовите масиви на дружеството.

Образуваният отпадък с код 02 07 04 – материали, негодни за консумация или преработване (джибри и чепки) се съхраняват на открита асфалтирана площадка. След натрупване на определено количество отпадъците с код 02 07 04 /джибри/ и 02 07 04 /чепки/ се извозват до лозовите масиви на дружеството. Отпадък с код 02 07 04 /джибри/ след денатурацията /обработка с натриев хлорид/ се съхранява на съответните определени площадки на лозовите масиви, като се внася в почвата на лозовите масиви на дружеството, чрез заораване без предварителна обработка, като предварително отлежава (изгнива) около една година, след което се влага в почвата на лозовите масиви на пролет или на есен. Образуваните на площадката чепки се изнасят до лозовите масиви, където се шредират и внасят в почвата чрез заораване.

На площадката има разположен 1 бр. Б-Б куб за съхраняване на цианидни утайки. Б-Б куба е в добро състояние. При въвеждане на съдовете от неръждавейка за съхраняване на вината технологията е променена и не се образува отпадък цианидни утайки.

За претеглане на отпадъците на площадката се използва калибрирано измервателно средство – електронна везна с товароподемност до 20 т с поставен стикер за точност на измерванията до месец 08.2024 г.

„Винекс Славянци“ АД се явява лице, което пуска на пазара опакована стока и като такова изпълнява задълженията си за постигане на съответните цели по разделното им събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване, чрез участие в колективна система, представлявана от организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки – „Екобулпак България“ АД. Представя се Удостоверение № 81 от 01.01.2020 год. със срок до 31.12.2024 г.

Шум

В цех Сунгурларе част от първично винопроизводство се осъществява на открита инсталация, с източници на шум – шнекове, пневмопреси, помпи, виниматици. Други източници на шум на площадката са бутилиращо отделение, хладилните инсталации, котелна централа, портални кранове за обръщане на корита с грозде и вътрешно-цехов транспорт, както и превозни средства на клиенти.

Най-близката жилищна сграда се намира на ул. „Мусала“ № 5, гр. Сунгурларе и отстои на приблизително 20 м от северната граница на обекта.

През м. септември 2023 г. дружеството е извършило собствени периодични измервания (СПИ) на нивата на шум, излъчван в околната среда от дейността на цех Сунгурларе. От представените в РИОСВ-Бургас доклад за резултатите от СПИ на нивата на шум и протокол от изпитване се установява, че измерените еквивалентни нива на шум по измерителен контур по границите на обектите и в мястото на въздействие не превишават съответните гранични стойности определени в от Приложение № 2 към чл. 5 от Наредба № 6/26.06.2006 г. *за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилищни и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението.*

Направени предписания, срокове за изпълнение, отговорници:

По време на проверката на обекта не са направени предписания.

Заклучения за съответствието на обекта с изискванията на екологичното законодателство и последващ контрол:

По време на проверката на обекта не са констатирани несъответствия с нормативната уредба по компонентите и факторите на околната среда, предмет на проверката.

